

ויבנהו שבע שנים. ואי תימא, דשלטא מלכות בבל לעילא ברוז דע' שנין, חם ושלום. אלא בזמנא דהוה כי מקדשא קים, גהורא זגביעו דאמא עלאה, הוה נהיר זגהית למתא. בין דחטו ישראל, ואתחרב מקדשא, ושלטא מלכות בבל, הוה חפי, ואחשיך ההוא נהירו, ותתאי קדישין לא הו נהירין.

בין דתתאי לא הו נהירין, בגין (פנו) שלטנו דמלכותא דבבל. אסתלק ההוא נהורא, וההוא מבועא עלאה דהוה גבע רוז די', אסתלק לעילא לעילא באין סוף, בגין אינן שבעין שנים לא הו נהירין, בגין ההוא נהירו הדתמע. ודא הוא וዳי גלותא דשבעין שנים.

בין דאעדייאו שלטנו דבבל, ושריאת ה"א מתאה

לשון הקידש

הקדושים לא הו מאירים. בגין שהתקותנים לא הו מאירים, משום מהו שלטן מלכות בבל, הסתלק אותו אור, והוא מעתן עליון שהיה נבע סוד של י הסתלק למעללה למעללה לאין סוף, אז אתם שבעים שנה לא הו מאירים, משום אותו אור שמנגע. וזהי ונדי גלות של שבעים שנה. בגין שהעבר שלטן בבל, והתחילה

בקראת שבע שנים, כמו שנאמר מלכים-א ויבנהו שבע שנים. ואם התאמר שליטה מלכות בבל למעללה בסוד של שבעים שנה - חס וחלילה. אלא בזמנ ש היה בית המקדש קים, האור זגביעת האם העלונה (פניהם) היה מאיר ויורד למטה. בגין שחטאו ישראל ונחרב המקדש ושליטה מלכות בבל, היה מכפה ומהשיך אותו אור, והתקותנים

לאנְהָרָא. יִשְׂרָאֵל בְּלֹהוּ, לֹא אֲהַדְרוּ לְאַדְבָּאָה (נ"א לשפטאה) לְמַהֲיוֹ סְגֻלָּה שְׁלִימָתָא בְּמַלְכָדְמִין, אֶלָּא עִיר זָעִיר, (בערבייה) וְכִיּוֹן דְשְׁלִימָו לֹא אֲשַׁתְּבָח, (וישראית ה"א תחתה לשפטאה) קְדִין, י' גְבִיעָו עַלְאָה לֹא נָהִית בֶּל בֶּךָ לְאַנְהָרָא, בִּמְהָ דְהֹהָ בְּמַלְכָדְמִין, אֶלָּא זָעִיר עִיר בְּעַרְבּוֹבִיא, דְלֹא הוּ דְכִין בְּמַלְכָדְמִין בִּמְהָ דְאַתְּחָזִי, וַעֲלַ בֶּךָ גְבִיעָו עַלְאָה, לֹא גְבִיעָ, וְלֹא נָהִיר, אֶלָּא דְאַהֲרָר לְאַנְהָרָא זָעִיר זָעִיר, מִפּוֹ דְחַקָּא (רשמה לא) דְשָׁמָא. (נ"א דְגַלְוָתָא וְדִינָא).

וְעַל דָּא, אֲתָגָרוּ בָהוּ בְּיִשְׂרָאֵל קְרָבֵין סְגִיאָין, עַד דְהַחֲשָׁךְ יִכְפֵּה אָרֶץ, וְה' תִתְאָה אֲתָחָשָׁךְ, וְנִפְלָתָ לְאַרְעָא, וְגְבִיעָו עַלְאָה אֲסַתְּלָק בְּמַלְכָדְמִין, בְגִינַּן דְמִלְכּוֹת אָדוֹם אֲתָתְקָף, וּבְיִשְׂרָאֵל אֲהַדְרוּ לְסִרְחָנִיהוּ.

לשון הקודש

ה"א תחתונה לְהָאֵיר, לֹא בֶל יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיוֹן לֹא נָבוּع וְלֹא מָאֵר, אֶלָּא שְׁחוּר חָרוּ לְהַתְּהָר (לשיט) לְהִיּוֹת סְגֻלָּה שְׁלָמָה בְּמוֹ מַלְכָם, אֶלָּא מַעַט מַעַט וּבְעַרְבּוֹבִיא, וְכִיּוֹן שְׁלָא גִמְצָא שְׁלָמוֹת, וּוְשְׁרָתָה ה"א תחתונה לשפטה אָנוֹ י', מַעַזְן עַלְיוֹן, לֹא יַרְדֵּב בֶּךָ לְהָאֵיר בְּמוֹ שְׁחָה מַקְדָּם, אֶלָּא לְאַטָּמָא בְּעַרְבּוֹבִיא, שְׁלָא הַיְיָ טְהוּרִים בְּמוֹ קְרָם בְּמוֹ שְׁרָאיִי, וַעֲלַ בֶּךָ מַעַזְן אָדוֹם הַתְּחִזְקָה, וּבְיִשְׂרָאֵל חָרוּ לְסִרְחָבָם.

יעל דא ה', בית שני אהרב, וכל אינון תריסר שבטיין דיליה, בחושבן משׂרין דלהון, אינון בגולותא דמלכות אָדוֹם. גְּבִיעוֹ עַלְאָה, אֲסַתְּלָק מההוא נבייעו, רקיעמא עַלְהָה, כֵּמה דאת אמר, (ישעה נ"ז) הצדיק אָבָד, אָבָד ההוא נבייעו דמקורא עַלְאָה, דהוה נגיד ומישיך מלעילה. (נ"א קרבין סגיאין ומלאות יון שלטה עלייהו לבתר רהדרו בתיבתא אהתקפו עלייהו ואתקפiao לוון ובאיון רישראל הרדו לסרחנייהו מלכות אָדוֹם אהתקוף ובית שני אהרב וזה תפאה אהחסבת ונפלת לאָרְעָא גְּבִיעוֹ עַלְאָה אֲסַתְּלָק מההוא מבועא רקיעמא עלייה בפה דעת אמר הצדיק אָבָד, אָבָד ההוא נבייעו דמקורא עַלְאָה נגידו ומישיך עלייה מלעילה, מאי טעמא, בגין דהחשך יבשה הארץ).

ובדין הוה פרודא בה"א, בית שני, ואידי שבטיין (נ"א רילח) ומשׂרין דיליהן, תריסר שבטיין סלקין לחושבן סגי, ועל דרזא (נ"א ועל דא רוא) דה' הוה בכל בהו לשון הקידש

נברב, וזה מאחרותה חשבה ונפה לאָרְעָא, והמען היגיון נסתלק מאותו מען שעומד עלייה, כמו שנאמר הצדיק אָבָד. אָבָד מען של הפקוד העליון שהיה שופח ומושך עלייו מלעלעה. מה השעטן? ממשום שהחשך יבשה הארץ).

ואז היה פרוד בה"א, בית שני, והיא בגולות אָדוֹם, בכל אוֹתָם תריסר שבטים (שליה) ומחנות שלהם, שניים עשר שבטים עוליים לחשבן גְּדוּלָה, ועל שפוד (על זה סוד) של ה' היה בהם בכל אוֹתָו (על זה סוד של ה'

יעל ה' הוזאת בית שני נחרב, וכל אוֹתָם תריסר שבטים שלה בחשיבותם מכך נחתה להם הם בגולות של מלכות אָדוֹם, ומה עין העליזון הסתלק מאותו מעין שעמד עלייה, כמו שנאמר (ישעה נ"ז) הצדיק אָבָד. אָבָד אותו מעין של מקור עלייזון שהיה שופע ממלעלעה. (קרבנות גודלים ומלאות יון שלטה עליהם, ולאחר מכן בתשובה התחזקו עליהם ותקיפו אוֹתָם, ממשום שישראל חזרו לסרחונם, מלכות אָדוֹם התזקקה ובית שני

(נ"א וועל דא רוז דה בכל מהו) **חַשְׁבָּנָא,**
גָּלוֹתָא אֲתִמְשָׁךְ.

רָזָא הַרְזֵין לְחַבְּמֵי לְבָא אֲתִמְשָׁךְ. עַשֶּׂר שְׁבָטִין
אַלְפָ שְׁנִין, תְּרֵין שְׁבָטִין מִאַתָּן שְׁנִין. שָׁאוּרָו
דְּמַעַן לְמַגְפֵּל, פַּתָּח וְאָמֵר, (אייה א') בְּכוֹ תְּבִכָּה
בְּלִילָה וְדְמַעַתָּה עַל לְחִיה. לְסֹוף תְּרִיסֶר שְׁבָטִין
דָּגְלוֹתָא, לִילִיא יְתַחַשְׁךְ לִישְׂרָאֵל, עד דִּיתְעַר וְאַז,
לִזְמָן שְׁתִין וְשִׁית שְׁנִין.

לְבַתָּר תְּרִיסֶר שְׁבָטִין, דָּאִינּוֹن אַלְפָ וּמִאַתָּן שְׁנִין
דָּגְלוֹתָא, וּלְבַתָּר שְׁתִין וְשִׁית שְׁנִין
בְּחַשּׁוֹכָא דְּלִילִיא, כְּדַיִן, (ויקרא כ"ז) זְוַבְּרַתִּי אֶת בְּרִיתִי
יעַקְבָּ. דָא אֲתַעֲרוֹתָא דָאת וּ, דָאִיהוּ נֶפֶשׁ דְּבִית
יעַקְבָּ. וְרָזָא דָא, (בראשית מ"ז) בֶּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיעַקְבָּ
מִצְרִיםָה וְגֹן שְׁשִׁים וְשִׁשָּׁה, וְאִיהוּ וּ, נֶפֶשׁ דְּבִית שְׁנִיָּה.

לשון הקודש

בכל אותן חשבונות, (חשי) נמשכה הגלות.
סֹזְדָּה הַפּוֹדוֹת לְחַבְּמֵי הַלְּבָב נִמְסָר. עַשְׂרָה
שְׁבָטִים אַלְפָ שְׁנִים, שְׁנִי שְׁבָטִים מִאַתָּים
שְׁנִהָה. הַתְּחִילוֹ הַרְמֻעוֹת לְפָל, פַּתָּח וְאָמֵר,
אַתְּ בְּרִיתִי יְעַקְבָּ. וּהְתֻעוֹרֹות הָאֹתָה וּ, –
שְׁהִיא נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יְעַקְבָּ. וּסְוד וּ –
כְּרִאשָׁת מַזְרִים וְגֹן שְׁשִׁים וְשִׁשָּׁה. (אייה א') בֶּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיעַקְבָּ
מִצְרִיםָה וְגֹן שְׁשִׁים וְשִׁשָּׁה. וְהִוא וּ, נֶפֶשׁ
שֶׁל בֵּית שְׁנִי, סּוֹד שֶׁל הַתְּחִתָּה, וְהִוא וּ

רְזֵא דָה' תַּתִּאָה, וְדָא **וְרְזֵא דְשָׁשִׁים וְשָׁשֶׁשׁ,** שָׁשִׁים:
לְאַתְּעַרְוֹתָא דִּיעַקְבָּב. וְשָׁשֶׁשׁ: **לְאַתְּעַרְוֹתָא דִּיוֹסְפָּט.** וְעַל
דָּא אִיהֵי וְזֹן, **דָּא נָנוּן בְּחַבּוֹרָא חֲדָא,** וְרְזֵא חֲדָא.

מִתְפָּנָן וְלְהַלְּאָה, יְתַעַר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַינְנוּ
גַּפְיַן וְאַתִּין (דף י' ע"א) **דִּקְאָמְרָן,** וַיְתַעַרְוּן עַל
יִשְׂרָאֵל אַינְנוּ עַקְתִּין דִּקְאָמְרָן, וּבְדִין, (ס"א וְרְזֵא דָא) וְאַפָּת
אַתְּ בְּרִיתִי יִצְחָק. וְלֹבֶתֶר פָּד יְגִיחָה מִלְּפָא מִשְׁיחָה
קְרַבְיַן בְּכָל עַלְמָא בִּימִינָא דִּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
כִּמְהָ דְּאַת אָמֵר (שמות ט"ו) **יִמְינָךְ הָאָדָרִי בְּפֶתֶת.**
בְּדִין, וְאַפָּת **בְּרִיתִי אָבָרְהָם אָזְפָּר,** וְלֹבֶתֶר
וְהָאָרֶץ אָזְפָּר, **דָּא הָבְתְּרָאָה,** בְּהַהְזָא **וּמְנָא בְּתִיבָּה,**
(זכרון י"ד) וְהִיא הָהִיא הָלְמָד עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהְזָא
יִהִיא הָאָדָר וְשָׁמוֹ אָדָר.

לשון הקודש

יְעַרְךְ מֶלֶךְ הַמֶּשִׁיחַ קְרֻבּוֹת בְּכָל הַעוֹלָם
בִּימִין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שָׁנָא מָר
שְׁמוֹת ט' **יִמְינָךְ הָאָדָרִי בְּפֶתֶת.** אָנוּ, וְאַפָּת
אַתְּ בְּרִיתִי אָבָרְהָם אָזְפָּר, וְאַחֲרֵיכֶךָ
וְהָאָרֶץ אָזְפָּר, וּזְהִיא אַחֲרֹונָה. בָּאוֹתוֹ זָמָן
כְּתֻובָה, (זכריה ט) **וְהִיא הָלְמָד עַל כָּל**
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהְזָא יִהִיא הָאָדָר וְשָׁמוֹ
אָדָר.

סוד של ששים וְשָׁשֶׁשׁ. שָׁשִׁים -
לְהַתְּעוֹרֹות יִעַקְבָּב, וְשָׁשֶׁשׁ - **לְהַתְּעוֹרֹות**
יְוֹסְפָּט. **וְלִבְנָן הָוּא וְזֹן,** שָׁהָם שְׁנָים בְּחַבּוֹר
אָדָר וְסָוד אָדָר.

מִשְׁם וְהַלְּאָה יִתְעֹורֵר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לְאוֹתָם נֶפֶם וְאוֹתָות שָׁאָמְרָנוּ, וַיְתַעַרְרוּ
עַל יִשְׂרָאֵל אָוֹתָן צְרוֹת שָׁאָמְרָנוּ, וְאַזְנָה -
(וסוד זה) **וְאַפָּת בְּרִיתִי יִצְחָק.** אַחֲרֵיכֶךָ

לְסֹוף שְׁתִין וּשְׂית **שְׁנַיִן** אֶחָרֵגִין, דְאִינּוֹ מֵאָה וְתִלְתִּין וְתַרְיִין **שְׁנַיִן**, יְתַחְזּוֹן אֲתֻזּוֹן בְּשֶׁמֶא קְדִישָׁא, גְּלִיפָּן בְּשָׁלִימָו, עַילָּא וְתַתָּא בְּדַקָּא יְאֹתָה. וְרֹזָא דָא ה"ה עַלָּא וְתַתָּא, וְכָל אִינּוֹן שְׁבִילִין, דְאִינּוֹן תְּלִתִין וְתַרְיִין **שְׁנַיִן** בְּכָלְילָן בְּרוֹזָא דָאָת ו', הו"ה, (נ"א יה"ה) רֹזָא דְשָׁלִימָו דְמָאָה וְתִלְתִּין וְתַרְיִין.

לְסֹוף מֵאָה וְתִלְתִּין וְתַרְיִין **שְׁנַיִן** אֶחָרֵגִין, יְתַקְיִים, לְאָחוֹז בְּכָנּוֹת הָאָרֶץ וַיְגַעֲרוּ רְשָׁעִים מִמְּנָה. וַיְתַדְּבִּי אֲרַעָא קְדִישָׁא. וַיְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא יְתַעַר מִתְּיִיא דְאֲרַעָא קְדִישָׁא, וַיְקַוְמוּן חַיְילִין חַיְילִין בְּאֲרַעָא דְגָלִיל.

וּבְדִין יְתַעַר סְתִימָו דְגַבְיעָיו עַלָּא אָת י', וַיְתַקְיִמוּן תְּלִתִין וְתַרְיִין שְׁבִילִין בְּשָׁלִימָו, לְגָדָא לְתַתָּא, וַיְתַקְיִמוּן אֲתֻזּוֹן דְשֶׁמֶא קְדִישָׁא

לשון הקודש

לְסֹוף שְׁשִׁים וְשָׁשׁ שָׁנִים אַחֲרוֹת, שָׁהָם לְסֹוף שְׁשִׁים וְשָׁשׁ שָׁנִים אַחֲרוֹת, שָׁהָם מֵאָה וְשָׁלְשִׁים וְשָׁתִים שָׁנִים, יְרָאוּ אֲחוֹתָה וְתַחְתָּוֹת בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ חֲקוֹקִים בְּשֶׁלְמוֹת אֲחוֹתָה וְתַחְתָּוֹת בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ חֲקוֹקִים בְּשֶׁלְמוֹת לְמַעַלָּה וְלְמַטָּה כְּרָאוּי, וְסָוד זה ה"ה עַלְיוֹנָה וְתַחְתָּוֹתָה, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְעוֹרֶר אֶת הַמִּתְּהִים בָּאָרֶץ דְקֹדוֹשָׁה, וַיְקַוְמוּ חִילּוֹת חִילּוֹת בָּאָרֶץ הַגְּלִיל. וְאָז יְתַעֲנֶר סְתִיר הַמְּעָן הַעֲלִיּוֹן אָז י', וַיְתַקְיִמוּ שָׁלְשִׁים וְשָׁנִים שְׁבִילִים וְשָׁלְשִׁים וְשָׁתִים.

בָּלְהוּ בְקִיּוּמֵיהוּ יְהוָה, דַעַד כְּעֹן לֹא יָדֹן
בְשָׁלִימֹו. עַד זֶםֶן דִינְגִיד וַיַּתְמַשֵּׂךְ הַהוּא גְבִיעֹו
עַלְהָה, בְחֻבּוֹרָה דָאַתְזָוָן, גֹו ה' (נ"א ו"ה) בְתְרָאָה, וְדָא
אַיְהוּ לְסֹוף תְשִׁלּוּם מֵאָה וָאָרְבָּעָה וָאָרְבָּעָה שְׁנִין
אַחֲרֵנִין דִישְׁתַלְמָנוּ. וַיַּתְעַרְוּ שְׁאָר מְתִי יִשְׂרָאֵל
דְבָשָׁאָר אָרְעָאָן.

דִישְׁתַבָּח בֶל דָא בְחַשְׁבּוֹן ח"ת, דָאַתִיְשִׁיב עַלְמָא
וַיַּתְבִּסְמָ, וַיַּתְעַבֵּר סְטָרָא אַחֲרָא (חַיָּא
בִישָׁא) מַעַלְמָא. וְהָא תַתָּאָה תַתְמַלֵּי מְgo גְבִיעֹו
עַלְהָה, וַתַּתְעַטֵּר וַתַּתְגַּהֵר בְשָׁלִימֹו. וּכְדִין בְתִיבָּה
(ישעה לו) וְהָיָה אָוֹר הַלְּבָנָה בְאָוֹר הַחַמָּה וְאָוֹר הַחַמָּה
יְהִיא שְׁבָעַתִים.

עַד דִיהָא שְׁבָת לְה', לְאַלְקַטָּא נְפָשִׁין בְתַעֲנִיגִי
קְדוֹשָׁא, (דָא ה' בְתְרָאָה) בֶל הַהוּא אַלְפָ שְׁבִיעָה,
וְדָא אַיְהוּ אַתְעַרוֹתָא דְרוֹזָהִין קְדוֹשִׁין, דַעַפָּא

לשון הקודש

שִׁינְמָצָא בֶל זֶה בְחַשְׁבּוֹן ח"ת, שַׁהְתִיְשִׁב
הַעוֹלָם וַיַּתְבִּשֵּׂם, וַיַּעֲבֹר הַאֲזֶן הַאֲחֶר וַיַּחַשֵּׁש
הַרְשָׁסָן הַעוֹלָם. וְהָא תַחַתְוָנה תַתְמַלֵּא
מִתּוֹךְ הַמְעַנְןָה הַעֲלֵיָן, וַתַּתְעַטֵּר וַתַּאַיר
בְשָׁלָמוֹת, וְאַוְ בְתּוֹבָ (ישעה לו) וְהָיָה אָוֹר
הַלְּבָנָה בְאָוֹר הַחַמָּה וְאָוֹר הַחַמָּה יְהִיא
שְׁבָעַתִים.

עַד שְׁתַחְיָה שְׁבָת לְה' לְלַקְטָה נְפָשָׁות
בְשָׁלָמוֹת לְהַשְׁפִיעָה לְמַטָּה, וְכָל אֶחָdot
הַשָּׁם הַקָּדוֹש וַיְתַקְּמוּ בְקִיּוּם יְהוָה,
שַׁעַד עַבְשׂו לֹא הִי בְשָׁלָמוֹת. עַד הַזָּמָן
שִׁינְשָׁפֵע וַיִּמְשֵׁךְ אֶתְהָנוֹ מַעַן עַלְיוֹן בְחֻבּוֹר
הָאֶחָdot לְתוֹךְ ה' (ו"ה) אַחֲרָוֹנָה, וַיַּהַי
לְסֹוף תְשִׁלּוּם מֵאָה וָאָרְבָּעָה וָאָרְבָּעָה
שְׁנִים אַחֲרֹת שִׁינְשָׁלָמוֹת. וַיַּתְעַזְרֵוּ שָׁאָר
מְתִי יִשְׂרָאֵל שְׁבָשָׁאָר הָאֶrzָות.